

STUDENÉ RUCE

JAHEN JOSEF JANŠTA

Před dvěma lety byl Tomáš ve třetí třídě. Přípravoval se na první svaté přijímání a otec Jan mu nabídl ministrantskou službu. Přijal to s nadšením. Sloužil u oltáře nejenom v neděli, ale často i ve všední den, a kněz i kostelník ho chválili nejenom za horlivost, ale i za příkladné chování.

I letošní školní rok začal dobře, ale postupně se přizpůsobil v docházce ostatním a po vánočních prázdninách se objevuje u oltáře jenom v neděli.

Zima je však letos parádní. Všude leží vrstva sněhu, k tomu mrzne, a tak jsou kopečky ve městě plné dětí. Ministranti Tomáš s Martinem táhnou své boby na sjezdovku za sídlištěm. Martin využívá příležitosti a ptá se kamaráda: „Proč chodíš tak málo ministrantovat?“

Tomáš nechce přiznat, že se mu nechce, že ho to přestalo bavit, a tak se vymlouvá:

„Je tam hrozná zima. Strašně mě tam zebou ruce.“

„A tady tě nezebou?“

„Mám teplé palčáky.“

„A vloni ti nebylo zima na ruce?“

„Vloni mi to nevadilo.“

„A proč ti to vadí letos?“

Tomáš váhá, zdali to má Martinovi říct, ale pak říká: „Holky ze scholy se mi smějí.“ „Holky ze scholy? A proč?“ „Že prý mám prsty červené jako Karulka.“

Martin přikyvuje. „Od zimy. To máme všichni. A to ti vadí?“

„Jo. Vysmívají se mi.“

„A ony nemají červené prsty?“

„Mají rukavice. Těm je hej.“

Martin neříká nic, ale klíčí v něm nápad.

Na sobotní schůzku ministrantů přichází jeho dědeček a měří všem klukům jejich ruce. Nikdo neví proč, má to být překvapení. Za týden přichází krejčí znovu a z tašky vytahuje kupu bílých rukavic.

Otec Jan ho chválí: „Takové krásné rukavice jsme neměli ani v semináři.“

V neděli nastupují ministranti k oltáři v rukavicích. Je v nich parádně teplo. Holky, když to vidí, málem přestávají zpívat. Pak si šeptají, jak to klukům sluší.

I po mši svaté děvčata rukavice obdivují. A Tomáš v té chvíli ví, že z ministrování neodejde. Zdánlivá maličkost – teplé bílé rukavice – mu pomohla znovu objevit, jak krásné je být u oltáře, kde bílá plachta, korporál, purifikatorium, lavabo a nakonec i bílá hostie ukazují na krásu Ježíše, který ministranty potřebuje.

Ilustrace: Jiří Vančura

BYL JEDNOU JEDEN REŽISÉR

Až vám někdy řekne babička či děda: „Nekoukej pořád do té placky, nebo z toho zblbneš, dělej radši něco pořádného!“ řekněte jim na to: „Ale babi, dědo, vždyť vy jste se zamlada koukali taky.“

otec Jiří Barhoň

A co na to oni? To nevím, ale docela možná přiznají, že to tak bylo. Řeknou vám, že počítače tenkrát ještě nebyly, zato byla černobílá televize, která měla jen jeden nebo dva programy. To vás asi pobaví, ale ještě víc budete koukat, či spíše poslouchat, když vám poví, že nejráději měli seriály. A hned je také vyjmenují: Tři chlapi v chalupě, Eliška a její rod, F. L. Věk, Byl jednou jeden dům a pár jiných. Pak ještě dodají, že tyhle „starodávňé“ seriály se jim líbily proto, že byly plné pěkných a poutavých lidských příběhů, které zachytil a poskládal jeden vedle druhého jako puzzle do krásného obrazu režisér František Filip.

„A kdo to je ten František Filip?“ zeptáte se.

To by bylo dlouhé vyprávění, které by možná zvládla vaše babička nebo děda, ale těžko by se vešlo na jeden list do Tarsicia. Tak jenom trochu, aby se to sem vtěsnalo. Narodil se o Vánocích (26. prosince) roku 1930 v našem krásném jihočeském městě jménem Písek. A jak šel jeho život? On sám říká:

„Já byl dítě, rodiče byli prostí a jednoduší lidé, tatínek byl listonoš, maminka v domácnosti, no a měli se rádi. Vůbec neexistovalo, že by jeden druhému zahýbal. Byli poctiví a chovali se pěkně k nám dětem i ostatním. Brali život, tak jak šel. Tatínek byl za první světové války raněný, ale nedělali z toho vědu. Každá generace má nějaké své trápení. Věděli, že nad nimi je někdo nebo něco, co ani nemohou obsáhnout. To jsem od nich nějak nasál a přijal. Měli víru, naději a lásku. Do kostela chodili v neděli a já jsem chodil

s nimi. Připadalo mi to přirozené a dověděl jsem se tam pěkně a zajímavě věci. A že jsem tomu nemohl jako malý rozumět? To se cítí srdcem, to jsou věci mezi nebem a zemí, které člověka utvářejí, no a já byl tak utvářený – a bylo to. Jen jednou jsem v kostele v neděli chyběl. To bylo ale až mnohem později, bylo to v Jeruzalémě, kde už jsem byl coby filmový režisér, a nemohl jsem tenkrát do kostela jít, protože se tam střelilo.“

Těmito pár slovy nás František Filip nechal tak trochu nahlédnout nejen do rodiny, ve které vyrůstal, ale i do své duše. Jako mladý absolvent FAMU nastoupil do Československé televize brzy potom, co ta vznikla, to je v padesátých letech minulého století, a zůstal jí věrný až do důchodu. V těch padesátých letech seděli u nás na všech vedoucích místech komunisté, ke kterým se nikdy nepřidal, ačkoli ho k tomu nejednou vyzývali. Přesto ho nechali tvořit, protože museli sami uznat, že jeho díla mají tu nejvyšší kvalitu, kterou filmy mnoha jiných režisérů té doby zdaleka neměly.

Za více než půl století vytvořil neuvěřitelných více než šest set dramatických, hudebních a zábavných televizních pořadů a filmů. Jeho filmy a seriály sledovaly nejen generace vašich babiček a dědů, ale také rodičů a rádi je vidí i lidé mladí. Když víme z jeho výše uvedených slov, na jakém základě stavěl, ani nás to tolik nepřekvapí. Třeba takový film Den, kdy unesli papeže, rozesměje určitě i vás, když si jej někde z DVD přehrajete.

9. ledna letošního roku (2021) odešel po onemocnění covidem František Filip k Pánu Bohu, ke kterému celý život směřoval a kterého svou přívětivostí nenápadně přinášel všem lidem okolo sebe. Ve filmu jeho života se tak promítlo poslední políčko.

Ovšem jenom života pozemského.

Ilustrace: Helena Filčíková

Kráska i obtížnost

Domnívám se, že bych mohl být knězem, ale nevím, jestli nemám jít do kláštera. V čem je krása i těžkost života v klášteře?

Honza, 16 let

Kráska klášterního života je především v tom, že člověk má možnost uvědomit si svoji pokoru, svoji poniženost před Bohem a zároveň obdivovat veliké bohatství našich předků. Když provádím v klášterní knihovně, galerii či klenotnici, tak opravdu musím smeknout před dědictvím našich předchůdců, kteří to tady buďovali. Velmi krásnými momenty v klášteře jsou společné, ale i soukromé modlitby, kdy člověk opravdu kdykoliv si vzpomene, může jít před svatostánek. A tam jednoduše, tak jak to dělal svatý Jan Maria Vianney, hledět na NĚHO a být s NÍM.

Myslím, že pro mladého člověka může být těžké dostat se do souladu s klášterním řádem. Při vzniku manželství jsou pouze ti dva lidé zodpovědní za to, jak to v té rodině bude fungovat. Ale v klášteře přichází člověk do již fungujícího společenství a musí se mu podřídit.

A někdy jsou to momenty, které jsou opravdu těžké. Zpočátku se může zdát, že klášterní řád je omezující. Ale naopak jasně stanovený řád je velmi osvobozující. Teď během koronavirové pandemie se ukázalo, jak to vypadá, když děti přijdou o školní řád. O to, kdy a jak se do školy vstává a chodí, jak se ve škole chová. Pěkně to ukazuje, že pokud je nastaven řád, tak je v konečném důsledku osvobozující, protože všichni vědí, co mají dělat.

Pokud chceš poznat, jestli tě Hospodin opravdu volá k řeholnímu životu, zkus strávit určitý čas v nějakém klášterním společenství. Jedině tak poznáš, jestli je tento způsob života opravdu cestou, na kterou tě Pán Bůh volá.

bratr Štěpán Jiří Novák, premonstrát

Foto: Arturas Jasevičius